

Байєр О.О., доцент ДНУ імені Олеся Гончара

ДОСВІД НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ АТО ФАХІВЦЯМИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КРИЗОВОЇ СЛУЖБИ

Дніпропетровська психологічна кризова служба була створена як волонтерська організація наприкінці 2013 – на початку 2014 року, тобто саме в той час, коли відбувались масові протести на Майдані Незалежності в Києві. Її утворювачі, психологи та психотерапевти Дніпропетровська, не лишилися байдужими до подій у країні та вирушили в Київ, аби бути готовими надати першу психологічну допомогу постраждалим у сутичках з Беркутом та міліціонерами піліч о піліч з київськими колегами. Пізніше, коли Майдан мав продовження і в Дніпропетровську, волонтери служби здійснювали підтримку його учасникам у рідному місці, було створено сторінку у соціальній мережі Фейсбук, активну і зараз.

Актуальна ситуація – те, з якими питаннями довелось зіткнутись психологам-волонтерам, – ставила вимоги до їх професійної підготовки та підтримання постійних зв'язків з колегами з інших міст України. На цьому тлі було створено громадське об'єднання «Асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій», центральна ланка якої знаходилась у Києві, а осередки поступово з'явились у всій країні. На даний момент це розвинена мережа професійної психологічної підтримки, яка об'єднує спеціалістів самого різного профілю, має обране учасниками керівництво, етичний комітет та визначені напрямки роботи. Спеціалісти асоціації працюють під супервізією найкращих фахівців-волонтерів країн Балтії, Ізраїлю, Канади, США, які мають відповідний досвід роботи. Високі стандарти, що висуваються до роботи асоціації, були оцінені міжнародною спільнотою, а тому її включено до European Society for Traumatic Stress Studies.

На даний момент робота фахівців ДПКС чітко впорядкована та розподілена на напрямки. Існують декілька основних і декілька додаткових задач, які вирішуються її спеціалістами: це робота з новобранцями, первинний інструктаж та психологічна допомога бійцям на полігоні, робота з пораненими у шпиталях та лікарнях міста, підтримка та супровід внутрішньо переміщених осіб з Криму, Донецької та Луганської областей, психологічний супровід родин загиблих, робота з сім'ями демобілізованих бійців. Зараз активно розвивається також напрямок роботи з населенням, створено команду спеціалістів, які займаються психологічною реабілітацією бійців-інвалідів.

Фахівці служби активно навчаються та постійно підвищують кваліфікацію – в асоціації започатковано як внутрішнє навчання, так і запрошення провідних українських та зарубіжних колег.

Перелічимо лише деякі з успіхів і досягнень асоціації (за участю спеціалістів Дніпропетровська):

- усі бійці, котрі уходять із Дніпропетровська на полігони, прослуховують первинний психологічний інструктаж;
- створено програму психологічного супроводу для родин загиблих;
- налагоджено систему чергувань психологів при лікарні імені Мечникова та Військовому шпиталі – самих заповнених місцях лікування поранених; після того, як поранених переводять у шпиталі інших міст, психологи передають кожний випадок своїм колегам за територіальним принципом;
- за сприяння благодійних, громадських та професійних психологічних організацій надруковано значну кількість інформаційних матеріалів.

Як висновок, підсумуємо: війна примусила мобілізуватись психологічне співтовариство Дніпропетровська. Наразі маємо можливість спостерігати за злагодженою роботою фахівців різних шкіл, напрямків та спеціалізацій.